

OLJUVINNAN

EIN BANNSETING

- Ásetingar, sum til dømis at krevja alt um føroyskan kajkant, eru beinleiðis skaðiligar, tí tær tvinga virksemini til landið, sum annars ikki hevði verið her. Umframt tað, at inflasjónin verður størri enn neyðugt, kann avleiðingin av slíkum krøvum væl verða, at hesar nýggju oljubaseraðu vinnurnar fara avstað við allari arbeiðsmegini, so aðrar vinnur mugu geva skarvin yvir, sigur Johnny í Grótinum, búskaparfrøðingur, cand.polit.

in.fo

Fríggjadagin 21. februar skipaði Javnaðarflokkurin á Fólkatíngi fyri ráðstevnu á Christiansborg undir heitinum "Hvat um vit finna olju". Allir fyrilestrarnir frá ráðstevnuni eru tøkir á in.fo

Áhugaverdar keldur

At tosa um bannseting í sambandi við náttúrutilfeingi er verðið eitt hugtak í búskaparfrøðini og í nasjonalari eins og altjóða búskaparligari greining og ráðgeving.

Sostatt snýr frágreiðingin "Beyond the curse – policies to harness the power of natural resources" hjá Altjóða Gjaldoyragrunninum IMF í 2011 um bannsetingina, ið ofta stendst av náttúrríkidøminum, og hvussu henda bannsetingin kann vendast til eina signing, um rætt verður atborið.

Eisini tema-búskaparfrágreiðingin, "Inntøkustøðið í Føroyum – Hví eru vit so rík, men ikki líka rík sum hini?", sum Búskaparráðið lat úr honum í 2004, snýr seg í stóran mun um, hvørji búskaparlig og búskaparpolitisk amboð eru neyðug, um tilfeingisvinnur skulu vera til felags gagn í samfelagnum og ikki bert til gagns fyri fá og til skaða fyri onnur – um negativu avleiðingarnar av at seráhugamál fáa ov stórt vald á ríkna vinnupolitikkinum.

Temafrágreiðingin í 2004 var fylgd upp av einari aðrari í 2005 við heitinum "Tøknilig menning og vælfærd".

Føroysku frágreiðingarnar eru tøkar á heimasíðuni hjá Búskaparráðnum:
<http://setur.fo/buskaparradid/>

Frágreiðingin "Beyond the curse – policies to harness the power of natural resources" er at finna á hesum bústaðnum:
https://notendur.hi.is/~gylfason/Beyond_the_Curse_Arezki_Gylfason_Sy.pdf

at staðið fast upp á teirra kredittpolitikk í økjum og londum, har vælfærdin knappliga er økt. Sjálvandi, knappligt ríkidømi hjá einum landi, har viðurskiptini er væl skipað og samfelagsvirðini nøkunlunda javnt býtt, økir ikki bara kredittvirðið hjá landinum, men eisini fólkinum, ið har býr. Men leggur landið lok á ein slíkan búskap, byrgir hann inni, so øll tilfeingisrentan av til dømis einari oljuvinnu ikki bara fer í umferð, so fylgja fíggjarstovnarnir somu kós, metir Johnny í Grótinum.

Tá tað snýr seg um atferðina hjá fólkinum ber eisini til at spáa.

- Í búskaparfrøðini tosa vit um sonevndu ognar-effektina, tað at fólk generelt kenna seg ríkari. Tann kenslan breiðir seg ofta skjótt, so nýtslukvotan hjá hvørjum einstøkum økist. Tað er eisini púra náttúrligt, at øll verða meira hjartskygd, um olja verður funnin, og at meira fer til hús, bil og ferðing tá. Tað er eisini í lagi til eitt vist. Her er tað avgerandi, at samfelagskarmarnir eru greiðir, at politikararnir melda púra greitt út, hvat fer at henda, hvussu skatturin fer at verða ávirkaður og so framvegis, soleiðis at fólk ikki handla upp á falskar fortreytir.

- Tað sóu vit eitt sindur til, tá oljufepurin herjaði um aldarskiptið. Tey flestu væntaðu, at vit fóru at finna olju tá, og hjartskygnið var øgiligt. Hetta hevði millum annað við sær, at húsaprísirnir hækkaðu nógv. Tað var ein keðilig avleiðing, tí vit funnu jú ikki olju í rakstrarverðum nøgdum tá. Hinvegin lögdu bjørtu vónirnar tá lunnar undir eina heilt nýggja vinnu hjá okkum, nevniliga frálanda- og oljuveitingarvinnuna, staðfestir Johnny í Grótinum.,